

BAHASA DAERAH UNTUK ANAK USIA DINI (APRESIASI SASTRA)

Hj. Komala M.Pd PRODI PG PAUD IKIP SILIWANGI

paper
magic

NYARITA
PERTEMUAN
KE-9
APRESIASI
SASTRA

Hj. Komala M.Pd

TUJUAN PEMBELAJARAN

Saatos kagiatan diajar, dipiharep mahasiswa tiasa:

(1) ngaéksprési keun konsép ngungudag sastra anu leres sareng nyayogikeun alesan pikeun konsep dikedalken

(2) ngadiskusikeun tiori pustakana anu aya hubunganana sareng pembelajaran pustaka

(3) nyatakeun konsép jinis sastra

(4) ngadiskusikeun apresiasi reseptif jeung aprésiasi produktif dina diajar pustaka

(5) ngawangun bahan ajar sastra dumasar kana jinis aprésiasi jeung tiori anu aya hubunganana.

Pembelajaran Sastra

Karya sastra mangrupikeun karya seni anu nyarioskeun perkawis masalah kahirupan sareng kahirupan, ngeunaan

manusa sareng manusa anu ngagunakeun basa salaku média (Esten, 1980).

Luyu sareng éta (Rusyana, 1982) nyatakeun, "Sastra mangrupikeun hasil tina kagiatan kréatif

lalaki dina apresiasi kahirupan sareng kahirupan, ngeunaan

manusa sareng manusa anu ngagunakeun basa." Tina duana na opini tiasa ditarik

hartosna yén karya sastra mangrupikeun karya seni, médium (sarana panganteur) nyaéta basa,

eusina ngeunaan manusa, diskusi ngeunaan kahirupan jeung kahirupan, ngeunaan

manusa sareng manusa

Étimologis,
pamanggih aprésiasi
asalna tina basa séjén
"Apreciatio" anu
hartosna "hormat",
dina basa Inggris,
aprésiasi dihartikeun
salaku "menghargai"
anu hartosna "éling,
ngartos, ngahargaan
sareng ngahukum".

Dina hal ieu, kecap
"ngahargaan" tiasa
diwangun kecap
"apresiasi" anu
ngagaduhan hartos
"apresiasi, pangertian
sareng apresiasi".
Samentawis dina
basa Indonésia,
kecap aprésiasi
ngandung hartos anu
sami sareng kecap
"aprecitio" "Latin"
sareng kecap
"apresiasi" (Inggris).

Ogé Maca
Tulisan:
Kamungkinan
Pameran Seni
Rupa "& (Tipe -
Unsur - Fungsi -
Tujuan,

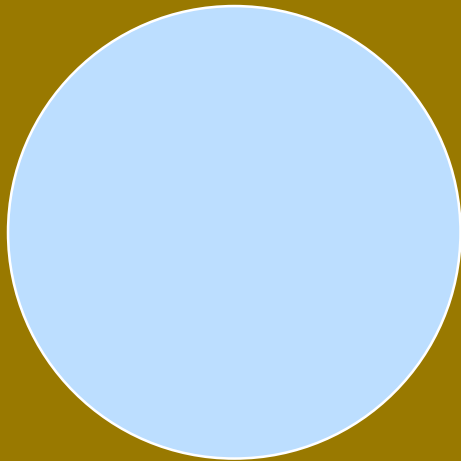

Alleycats - Puisi Untuk Sang Putri

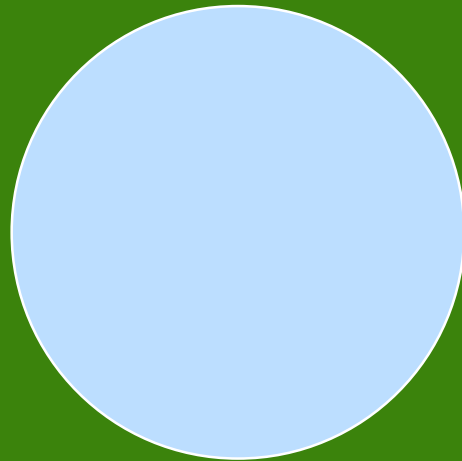
Menjunjung kasih cinta setia
Biar laka jermala hamba
Membuai rindu sanapan kalbu
Asal dapat serentah bayangmu

Salaman emas kebaya labuh
Utruk puteri berpadan sungguh
Maluk kepayang sekelip mata
Jangan hamba dituduh gila

Ingin membina istana dari permata
Malang sekali hamba tak punya apa
Ingin meneoret warkah bertinta emas
-i sayang tiada indah bahasa hamba

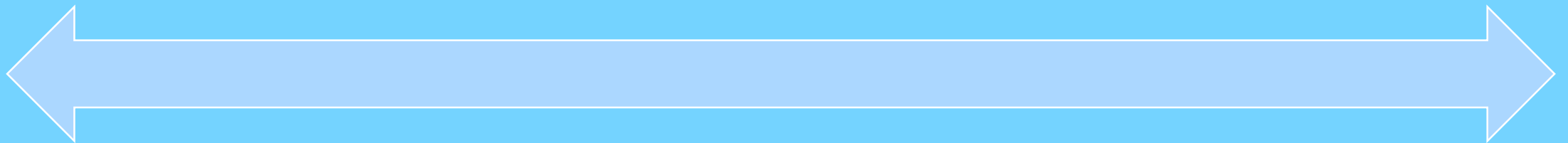

Samentawis éta, watesan
aprésiasi dina terminologi
mangrupikeun prosés
meunteun atanapi masihan
aprésiasi positip kana hiji hal.
Karya sastra, hususna puisi,
hakékatna mangrupikeun
hasil tina prosés kréatip
panulis pujangga. Prosés
kréatip-kréatip pamaca.

Kecap apresiasi dilenyepan tina kecap basa Inggris ngaapresiasi anu hartosna aprésiasi. Aprésiasi sastra ngandung harti ngahargaan karya sastra. Aprésiasi pustaka milari nampi karya sastra salaku hal anu pantes ditampi sareng ngakuan ajén-inajén sastra salaku leres

Effendi dina Jamaludin (2003: 40)

nyatakeun yén anggapan "aprésiasi sastra" nyaéta ngahubungkeun kreativitas sastra sareng

bersungguh-sungguh supaya aya pamahaman, pujian, sensitipitas kana pamikiran kritis, sareng

sensitipitas rasa anu hadé kana kréativitas sastra

Tarigan
(1984)
nétélakeun
yén aprésiasi
sastra
mangrupike
un
interpretasi
kana kualitas
karya sastra

sareng
masihan
nilai anu saé
dumasarkeu
n kana
pangamatan
sareng
pangalamana
na

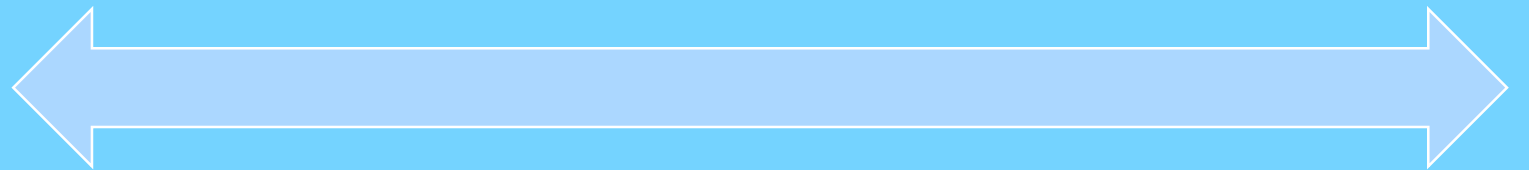
jelas, sadar
sareng kritis,
salaku jalma
anu gaduh
pangalaman
sareng
niténan
literatur

sanés ngan
ukur tiasa
ningali
sareng
ngainterprét
asi, tapi tiasa
nangtoskeun
karya
sastratina
aspek
kualitas

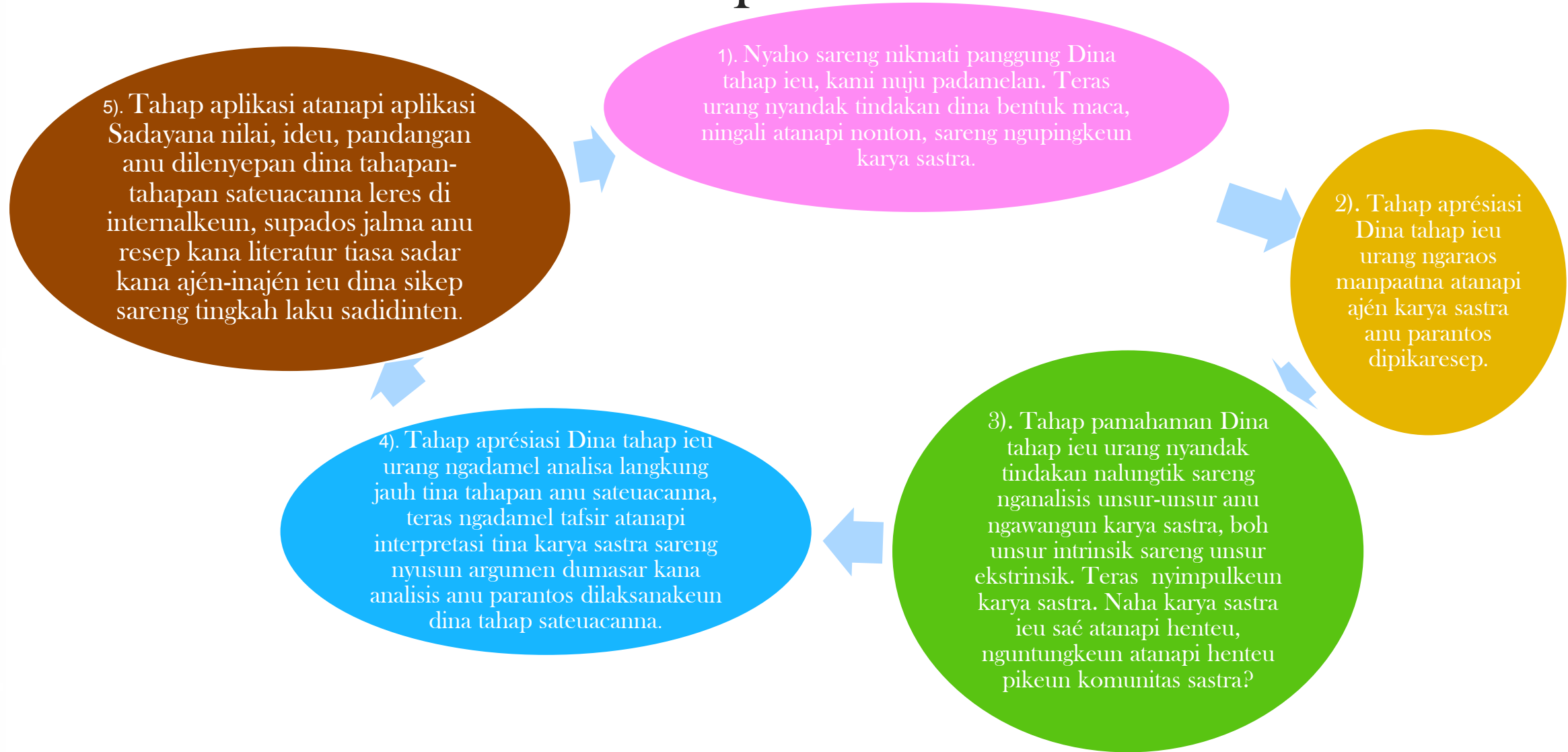
Tina opini
di luhur
tiasa
dicindekke
un yén
aprésiasi
mangrupik
eun
kagiatan

Pembelajaran sareng Aprésiasi Sastra Tiori diajar basa Indonésia difokuskeun kana opat kaparigelan basa. Opat kaparigelan nyaéta ngadangukeun, nyarios, maca, sareng nyerat. Bahan kaparigelan ieu nyaéta basa jeung sastra. Upami murid ngalatih kaparigelan nyarios, aranjeunna ngamangpaatkeun substansi basa (basa) sareng sastra (literatur). Kitu ogé nalika latihan kana katerampilan anu sanés.

Proses Apresiasi Sastra

Kukituna, kagiatan aprésiasi sastra dihartikeun salaku prosés nguningakeun, ngararasakeun, maham, sareng ngaaprésiasi hiji karya sastra kalayan ngahaja, sadar, sareng kritis janten pamahaman sareng aprésiasi sastra anu tumuh. Numutkeun kana Kamus Besar Indonesia, literatur nyaéta:

1) basa (kecap, gaya basa) anu dianggo dina buku (sanés basa sapopoé).

2) karya tinulis anu, upami dibandingkeun sareng tulisan sanésna, ngagaduhan sababaraha ciri anu unggul sapertos kaaslian, artistik, kaindahan dina kontén sareng éksprési.

Pembelajaran sareng
Aprésiasi Sastra
Tiori diajar basa
Sunda difokuskeun
kana opat
kaparigelan basa.

Opat kaparigelan
nyaéta
ngadangukeun,
nyarios, maca,
sareng nyerat.

Bahan kaparigelan
ieu nyaéta basa
jeung sastra

Sastra dina pengertian umum mangrupikeun karya tulisan anu mangrupikeun ungkapan pangalaman manusa anu lumayan ku basa.

Sastra ngandung ideu, pikiran, perasaan, sareng pangalaman anu unik manusa sareng dikedalkeun dina basa anu éndah.

Karya sastra gaduh tilu ciri anu napel na.

- 1. Sastra nyayogikeun hiburan. Jero haté manusa aya rasa cinta pikeun kaindahan.
- 2. Sastra nembongkeun kabeneran kahirupan manusa.

3. Sastra ngalangkungan wates nagara sareng umur. Nilai-nilai bebeneran, ideu atawa ideu dina karya sastra anu hadé sifatna universal sahingga bisa dinikmati ku bangsa mana waé. Karya sastra anu saé ogé tiasa nembus wates waktos

Apresiasi Numutkeun Para Ahli

Ieu mangrupikeun sababaraha aprésiasi numutkeun para ahli, diantarana:

1. Numutkeun Kamus Besar Bahasa Indonesia

Aprésiasi mangrupikeun penilaian anu saé; pangajen; contona ngalawan karya sastra atanapi karya seni.

2. Numutkeun ka Aminuddin, 1987

Aprésiasi asalna tina kecap basa Inggris "apresiasi" anu hartosna aprésiasi, penilaian, pangertian. Wangun ieu asalna tina kecap kadua "to appreciate" anu hartosna ngahargaan, nganilai, ngartos. Aprésiasi ngandung harti pangakuan ngaliwatan perasaan atanapi kapekaan batin, sareng pangakuan kana nilai kaéndahan anu dikedalkeun ku panulis.

Elliyati, 2004

Aprésiasi mangrupikeun kagiatan anu serius pikeun ngabijilkeun diri ku karya sastra. Dina hubungan ieu, apresiasi meryogikeun kaseriusan para ahli sastra dina mikawanoh, ngahargaan, sareng ngalaksanakeunana, sahingga jiwa anu leres-leres jero mendakan

Aprésiasi berinteraksi sareng kreasi sastra sacara sungguh-sungguh sahingga pamahaman, aprésiasi, sénsitip kana pamikiran kritis, sareng sénsitip kana perasaan anu alus ngeunaan kreasi sastra tuwu

Numutkeun ka Effendi, 1973

Tujuan Dan Manfaat Apresiasi

Jika mengacu dalam cabang ilmu seni, maka terdapat beberapa tujuan apresiasi, terlebih manfaat apresiasi bagi bangsa Indonesia tidak hanya dipandang sebelah mata. Apresiasi juga memberikan sebuah semangat atas sesuatu hasil dan juga memberikan motivasi bagi pengembangan suatu karya atau suatu hasil tersebut. Hal demikian dapat dikembangkan dengan pikiran, tindakan dan pengembangan kepribadian seseorang.

Atas dasar tersebut, Apresiasi seni memiliki tujuan pokok. Tujuan pokok apresiasi seni ialah agar publik mengetahui maksud dan tujuan dari pembuatan karya seni, sehingga masyarakat dapat menilai, menanggapi dan menikmati suatu karya seni yang telah ada.

Adapun tujuan akhir dari apresiasi seni antara lain:

Mengevaluasi dan mengembangkan nilai keindahan karya seni.

Mengembangkan daya kreasi dan imajinasi.

Menyempurnakan karya seni.

Fungsi Apresiasi

Fungsi apresiasi meliputi sesuatu yang ada hubungannya dengan kegiatan puncak seperti penikmatan, penilaian, dan Hiburan, antara lain:

Penikmat karya seni adalah akan menimbulkan rasa puas, kecewa atau tidak menimbulkan apa-apa.

Penilaian adalah proses secara langsung dalam mencari nilai-nilai seni, memahami isi dan pesan dan karya seni dalam penilaian karya seni tidak mudah karena berusaha untuk menangkap makna karya seni tersebut.

Empati adalah si pengamat turut merasakan suka, duka, pikiran, perasaan, pandangan hidup dan watak yang tercermin dalam karya seni tersebut.

Di dalam penikmatan karya seni sebenarnya juga sebagai hiburan, tak ubahnya seperti kita melihat film, pertunjukkan dal lain-lain, untuk mencari hiburan atau mencari kesenangan

Numutkeun ka Rusyiana (1984: 322), "kamampuan ngalaman pangalaman pangarang

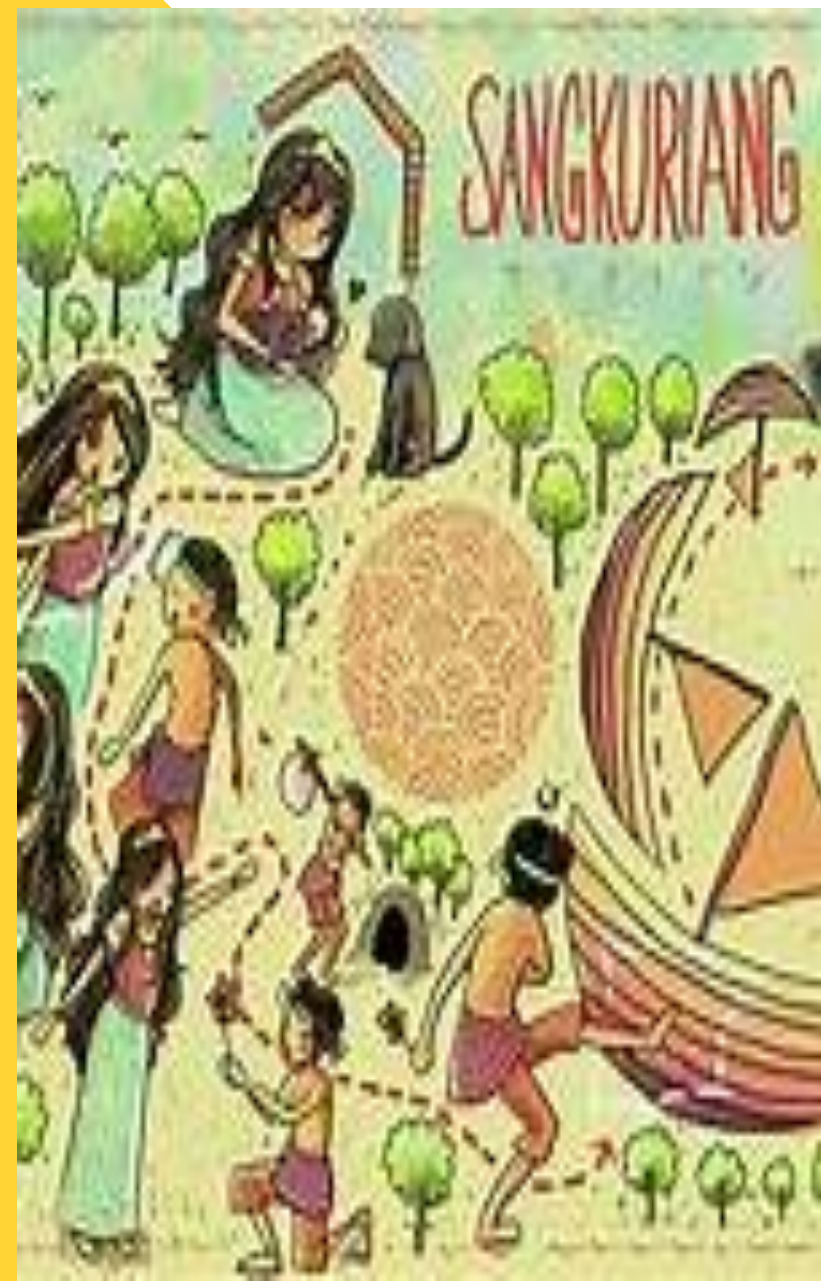
aya dina karyana tiasa nyababkeun kasenangan ka anu maca. " Teras

Dicarios, "Kasenangan timbul sabab:

(1) ngarasa suksés narima pangalaman batur;

(2) nambahan pangalaman sahingga bisa nyanghareupan kahirupan anu hadé;

(3) ngararasakeun hiji hal pikeun kapentingan nyalira, nyaéta kantétan éstétika

Sumarjo sareng Saini (1986) ngagolongkeun pustaka kana dua kelompok, nyaéta pustaka

sansta imajinatif sareng sanés imajinatif. Sastra imajinatif diwangun ku dua jinis (jinis) nyaéta

prosa jeung puisi. Prosa diwangun ku fiksi jeung drama. Fiksi kaasup novel, carita pondok, sareng

ovelet. Drama kaasup drama prosa sareng drama puisi. Penampilan drama kalebet

komedi, tragedi, melodrama, sareng komedi tragedi. Sajak kaasup puisi epik, lirik jeung dramatis.

Assalamualaikum
wr.wb